

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ivdx Magistratevs Senator

Zype, Franciscus van der

Antverpiæ, 1633

Cap. XIX. Sobrius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14280

fontes & capita viderit, & auctoritatis pondere, & utilitatis magnitudine superare. Christus Apostolos, dum ad prædicandum mitteret, prudentes esse iussit sicut serpentes, & simplices sicut columbas. Serpentes quidem omnem curam collocant in seruando capite, reliqua fortunæ permittunt. Sed non sufficit Christo; innocentiam insuper requirit columbarum. & David: *Super inimicos meos prudentem me fecisti, mandato tuo.* Psal. 118.

CAPVT. XIX.

Sobrius.

1.
Incommoda
intemperantia,
ebrietas.

PRudentiam omnem euertit intemperantia. *Luxuriosa res vinum, & tumultuosa ebrietas: omnis qui cum eis miscetur, non erit sapiens. Vbi ebrietas dominatur, ibi libido, & furor. Vinolentum sacerdotem & Apostolus damnat, & vetus lex prohibet. c. 3. 4. 5. dist. 35. 2. 7. dist. 44. Filij sapientiæ intelligunt, nec in abstinendo nec in manducando esse Iustitiam, sed in æquanimitate tolerandi inopiam, & in temperantia per abundantiam non se corrumpendi atque opportunè sumendi, vel non sumendi ea, quorum non vsus, sed concupiscentia reprehendenda est. c. 4. d. 40. Iudices ergo Magistratusque concernit ea cautio in primis. nam qui ad clauum Reip. sedent, si furere cœperint, quomodo gubernacula rectè dirigent? quis furor ebrietati par est? Cœperunt Principes furere à vino. Osæ 7. Noli regibus ò Lamuel, noli regibus dare vinum: quia nullum secretum est tibi regnat ebrietas. & ne fortè bibant & obliuiscantur Iudiciorum, & mutant causam filiorum pauperis. Prou. c. 31. Vinum & mulieres apostat are faciunt sapiētes. Eccl. c. 19. Sacerdos & Propheta nescierunt, præ ebrietate absorpti sunt à vino, errauerunt in ebrietate, nescierunt Videntem, ignorauerunt Iudicium. Isa. c. 28. Fornicatio, & vinum, & ebrietas auferunt cor. Osæ c. 4.*

2.
Cauenda
Iudici.

Iudex ergo Magistratusque, quem excordem vecordemque numquam esse licet, numquam secreti proditorem, iudiciorum oblitum, aut iustæ causæ præuaricatorem, numquam à sapientia apostatam, numquam hanc cicutam intra fauces admittet, quæ auferat memoriam, dissipet sensum, confundat intellectum, faciat de homine bestiam, de robusto infirmum, de prudente fatuum, apage ista circæa pocula, & qui *Alexandri poculum sic bibunt, vt Æsculapij indigeant. Vsus vini grauat animam, sensus hebetat, corpus onerat.* Sed neque ad vnā id horam, at vitia vino

concepta, etiam sine vino valent, Senec. epist. 83. trahuntque sequelam malorum, quæ impegerunt: Venditur ænophoris fundus, sententia nobis. Terreat monitio Augustini: Ebrius si vinum sorbet, ab illo absorbetur. Deo fit abominabilis, ab Angelis despicitur, ab hominibus deridetur, à demonibus confunditur, conculcatur ab omnibus. Ebriosus confundit naturam, amittit gratiam, perdit gloriam, incurrit damnationem. Absint à Iudice tanta mala, tam graua incommoda à Magistratu. Nolit esse in conuiuuis potatorum, qui carnes ad vescendum conferunt. Prou. 23.

CAPVT XX.

Clemens.

Constanter, inquit Leo, ep. 90. tenenda est iustitia, & benigne præstanda clementia. Iudici ergo vt iustum esse conuenit, ita & clementē. Rectè Seneca: Clementia in quamcumq; domum peruenerit, eam felicem tranquillamque præstabit. Sed in regia, quò rarior, eò mirabilior. Clementia proprio significato Maiestati conuenit. Occidere enim contra legem nemo potest, seruare nemo, Senec. lib. 1. c. 5. præter supremū Principem, ideoque præter eum ad solas eas supremas curias pertinet, supra legum verba, & mentem Clementē esse. Vt olim Senatus Rom. vt refert ex auctoritate Plinij secundi lib. 4. epist. Conan. lib. 1. c. 11. n. 9. Iason. in l. 1. i. 2. lect. in 3. not. vers. Secundo pondera. C. de sum. Trin. Sic Clementia Imperatoria, in l. 43. §. 5. C. de nupt. Clementia principalis in l. 1. l. 2. §. 3. l. 3. 6. de his qui veniā etatis impet. clementissima sanctio, in d. l. 23. 35. 1. C. de nupt. Clementia tamen rationi accedit, & causam, non fortunam spectat, vt misericordia, quæ si semper & passim vigeat, discrimen inter bonos, malosque sublatum est; & confusio sequitur, & vitiōrum eruptio. Senec. l. 1. de Clem. c. 2. & transit intempestiua misericordia ad crudelitātē. namque tam omnibus ignoscere crudelitas est, quam nulli. & Vlp. illam intempestiuam exercere dolo proximum censet. l. 11. D. de pæn. Quare prudenter Clementiam definit Lipsius, Clementia est virtus animum à pœna, aut vindicta ad lenitatem cum Iudicio inclinans. & peccat, quæ non assecuta est, & quæ excessit medicina modum. Pœnarum ratio primò consistit in exemplo, vt vnus pœna metus esse possit multorum. l. 1. C. ad leg. Iul. Repe-tund. Deinde in emendationem hominum constituuntur. l. 20. D. de pœnis. denique in vindicationem, & solatium læsorum.

1.

Laud clem-
entia
competit
supremis.

2.

Exercenda
ea non pro-
miscue.